

Aan burgemeester en wethouders

Zaaknummer	713478	Portefeuillehouder(s)	Mark Lauriks
Programmamanager/ leidinggevende	Mirjam Molenaar		
Ambtenaar	John Sietinga	Vertrouwelijk	Nee
Telefoonnummer	0624548794	Datum in college	20 december 2022
		Datum fataal	20 december 2022

Onderwerp: Invordering Tozo-lening voor bedrijfskapitaal

Kernboodschap

Van het voorjaar 2020 tot oktober 2021 bestond voor ondernemers de mogelijkheid een lening aan te gaan voor bedrijfskapitaal. De lening was onderdeel van de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo), in het leven geroepen door het kabinet in het kader van de coronacrisis. Deze lening moet worden terugbetaald. Terugvordering vindt plaats sinds 1 juli 2022. Niet alle ondernemers kunnen (op dit moment) al volledig terugbetalen en zijn nog steeds financieel kwetsbaar. De gemeente Arnhem heeft hier oog voor en houdt hier bij de terugvordering zoveel mogelijk rekening mee: ruimte bieden waar het nodig is en tegelijk strikt zijn als het nodig is. Om deze werkwijze vast te leggen en een consistente uitvoering formeel te borgen zijn beleidsregels opgesteld. Deze beleidsregels stelt het college vast.

Voorstel

1. Vaststellen van de Beleidsregels terug- en invordering Tozo bedrijfskapitaal 2022.

Inleiding

Op 17 maart 2020 kondigde het kabinet het noodpakket banen en economie aan. Het noodpakket bestond uit diverse maatregelen, waaronder de Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (hierna: Tozo). De regeling is geënt op het Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz 2004). Deze regeling voor ondernemers voorzag in een aanvullende uitkering voor levensonderhoud wanneer het inkomen van de ondernemer als gevolg van de coronacrisis tot onder het sociaal minimum daalde en in een lening voor bedrijfskapitaal om liquiditeitsproblemen als gevolg van de coronacrisis op te vangen.

De gemeente Arnhem heeft gedurende de uitvoering van de Tozo in de periode maart 2020 t/m september 2021 aan 243 ondernemers een Tozo-lening voor bedrijfskapitaal verschaft. De bijstand

in de vorm van bedrijfskapitaal is een lening. De maximale looptijd van de lening was in beginsel 3 jaar, maar dit is door het Rijk gedurende de coronacrisis in stapjes verlengd naar 6 jaar en kent een rentepercentage van 2% over de hele looptijd. Over een aanzienlijk gedeelte van de looptijd (januari 2021 tot en met juni 2022) was geen rente verschuldigd.

De leningen moeten terugbetaald worden. Deze verplichting volgt direct uit de wet. Het Rijk stelde het moment van terugbetalen gedurende de coronacrisis meerdere keren uit. Immers, de financiële situatie van veel ondernemers was nog niet voldoende verbeterd. Uiteindelijk werd het uitstel verlengd tot 1 juli 2022. Vanaf die datum is terugbetaling verplicht.

De gemeente Arnhem is vanaf 1 juli 2022 gestart met terugvordering van de leningen. Niet alle ondernemers kunnen (op dit moment) al volledig terugbetalen en zijn nog steeds financieel kwetsbaar. De gemeente Arnhem heeft hier oog voor, houdt hier bij de terugvordering rekening mee en past zoveel als mogelijk maatwerk toe. Om dit maatwerk formeel goed te regelen zijn Beleidsregels opgesteld.

Beoogd effect

Met de Beleidsregels kunnen we ondernemers op een objectieve wijze zoveel mogelijk tegemoet treden met een passende invordering, ruimte bieden waar het nodig is en tegelijk strikt zijn in situaties waarin de ondernemer wel kan betalen maar dat niet wil.

Argumenten

1.1 Het vaststellen van de Beleidsregels formaliseert onze werkwijze van invordering waarbij we zoveel als mogelijk rekening houden met de situatie van de ondernemer en diens betalingscapaciteit. In de praktijk zien we de volgende situaties:

Situatie: de ondernemer kan *tijdelijk* niet voldoen aan de overeengekomen maandelijkse aflossing.

In die situatie maken de voorgestelde Beleidsregels het volgende mogelijk:

Aflossing meer spreiden; het maandbedrag blijft gelijk:

De toegekende Tozo-leningen voor bedrijfskapitaal zijn alle vastgesteld op een kortere looptijd dan de wet uiteindelijk stelt. Bij de verstrekking van de lening werd een leenovereenkomst opgesteld, waarin onder andere de looptijd van de lening werd vastgesteld. De maximale looptijd van de leningen is nadien telkens wettelijk opgerekt. De leenovereenkomsten met de individuele ondernemers zijn echter onveranderd gebleven. De Beleidsregels in art. 4 maken het mogelijk altijd in te stemmen met een verzoek van de ondernemer om de overeengekomen looptijd van de betalingsverplichting te wijzigen binnen de wettelijk gestelde maximum looptijd.

Tijdelijk wijzigen van het overeengekomen maandbedrag:

Als gespreide betaling de ondernemer onvoldoende lucht en ruimte biedt, kan de ondernemer verzoeken om een tijdelijke wijziging van het af te lossen maandbedrag. Beleidsregel art. 6 biedt het college de mogelijkheid dit aan te bieden voor een bepaalde periode. Na die periode lost de ondernemer af met een verhoogd maandbedrag. Zo blijft de ondernemer binnen de maximale looptijd van de lening.

Uitstel van betaling:

In het geval er ondanks meer spreiding én tijdelijke verlaging van het maandbedrag onvoldoende financiële ruimte is om maandelijks de lening en de rente terug te betalen, maken Beleidsregels in art. 7 uitstel van betaling mogelijk. Het college kan hiermee in **bepaalde** gevallen en onder bepaalde voorwaarden instemmen. Na de periode van uitstel van betaling, lost de ondernemer wel een hoger maandbedrag af om binnen de maximale looptijd te blijven.

Situatie: de ondernemer kan niet aan de voorwaarden van de overeenkomst voldoen

De situatie kan zich voordoen dat de ondernemer niet meer (alle) voorwaarden van de leenovereenkomst kan nakomen. Bijvoorbeeld omdat er onvoldoende middelen zijn, omdat de onderneming is beëindigd of omdat de ondernemer is overleden.

Opeisen van de vordering met minnelijke betalingsregeling:

In die situatie regelt art. 3 van de Beleidsregels dat de Tozo-lening voor bedrijfskapitaal terstond volledig kan worden opgeëist. Art. 5 van de Beleidsregels maakt het mogelijk dat het college de ondernemer de mogelijkheid biedt om onder bepaalde voorwaarden een betalingsregeling te treffen. De betalingsregeling wordt afgestemd op de draagkracht van de ondernemer. Wanneer de ondernemer zich volledig houdt aan de nieuwe betalingsverplichtingen kan het college onder bepaalde voorwaarden (art. 9) gedeeltelijk van verdere invordering afzien.

Omdat door het opeisen van de vordering de looptijd waarbinnen de vordering betaald moet zijn niet meer geldt (er wordt niet meer ingevorderd via de Tozo), willen we hiermee de ondernemer perspectief bieden op een schuldenvrije toekomst, in lijn met andere PW-vorderingen (en het daarop van toepassing zijnde kwijtscheldingsbeleid).

Situatie: de ondernemer heeft financiële ruimte, maar wil niet terug betalen.

Dit is de situatie waarin de ondernemer wel financiële ruimte heeft om de leenovereenkomst na te komen, maar dit niet doet, of de situatie waarin de ondernemer een geboden minnelijke betalingsregeling weigert of niet nakomt.

Opeisen van de vordering zonder minnelijke betalingsregeling:

In die situaties regelt art. 8 van de Beleidsregels dat de lening wordt terug- en ingevorderd volgens de Participatiewet die daarop van toepassing is. Het perspectief voor die ondernemer wordt geboden door het bestaande kwijtscheldingsbeleid dat op dergelijke vorderingen van toepassing is: er wordt niet eerder afgezien van verdere invordering dan na 10 jaar.

Situatie: de ondernemer komt of zit in een schuldregeling

Wanneer dit het geval is biedt artikel 10 van de Beleidsregels het college de mogelijkheid om de vordering kwijt te schelden.

1.2 Het vaststellen van de Beleidsregels is een collegebevoegdheid. Een raadsbesluit is hiertoe niet nodig.

Kanttekeningen en risico's

1.1 Geen

Financiën

Vaststelling van de Beleidsregels heeft geen financiële consequenties.

Uitvoering

Inmiddels werkt de uitvoering vanaf 1 juli 2022 volgens deze Beleidsregels.

Communicatie

Alle 243 Arnhemse ondernemers die gebruik hebben gemaakt van de Tozo-regeling zijn geïnformeerd over de mogelijkheden.

Bijlagen

Stukken voor college

- Beleidsregels terug- en invordering Tozo bedrijfskapitaal 2022